

එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් කමිටුවට ඉදිරිපත් කෙරෙන එක්සත් ජනපද-ශ්‍රී ලංකා යෝජනාව, යුද අපරාධ වසං කිරීමකි

US-Sri Lankan resolution to UN human rights body to cover up war crimes

සමන් ගුණදාස විසිනි
2015 සැප්තැම්බර් 29

අ න්ඩුවේ සම අනුග්‍රාහකත්වය සහිතව ඇමරිකාව විසින් ශ්‍රී ලංකාව පිලිබඳව කෙටුම්පත් කරනු ලැබූ යෝජනාව, පසුගිය 24දා ජනීවාර්ගි එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් කොමිසම වෙත ඉදිරිපත් කෙරුණි. “ශ්‍රී ලංකාවේ සංහිදියාව, වගවීම හා මානව හිමිකම් ප්‍රවර්ධනය” යන හිසින් යුතු එය, දිවයිනේ 26 වසරක සිවිල් යුද්ධයේදී එවක පැවති ආන්ඩු හා මිලිටරිය විසින් සිදුකරන ලද යුද අපරාධ හා ප්‍රචන්ඩ ක්‍රියා වසං කිරීමේ නරුම ව්‍යායාමයකි.

ශ්‍රී ලංකාව පිලිබඳව සැප්තැම්බර් 16දා ඉදිරිපත් කෙරුණු එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් කොමසාරිස්ගේ පරීක්ෂණ වාර්තාවෙන් පසුව නව යෝජනාව ගෙන එනු ලැබිණ. වාර්තාව බොහෝකොටම යුද්ධයේ අවසන් මාසවලට සීමාවන අතර එය, කිසිවෙකුත් නම් නොකරන නමුදු ප්‍රචන්ඩ ක්‍රියා පිලිබඳ සවිස්තරාත්මක දිගු වාර්තාවකි. මුලින් නිකුත් කර තිබුණු එක්සත් ජාතීන්ගේ ගනන් බැලීම් වලට අනුව යුද්ධයේ අවසන් මාසවල, 40,000ක් සිවිල් වැසියන් මරුමුවට පත්විය. 2009 මැයි මාසයේදී බෙදුම්වාදී එල්ටීටීඊය ලත් පරාජයෙන් යුද්ධය කෙලවර විය.

කෙටුම්පත් යෝජනාවේ පූර්විකාව තුළ “ප්‍රජාතන්ත්‍ර පාලනය නගා සිටුවීමට ආන්ඩුවේ දායකත්වය,” මානව හිමිකම්වලට ගරු කිරීම පිනිස ආන්ඩුව ගෙන ඇති පියවර හා “අතීත නොපහත්කම් හා (හිමිකම්) කඩකිරීම් වලට පිලියම් යෙදීමේ” යාන්ත්‍රණයක අවශ්‍යතාව හඳුනාගැනීම ප්‍රසංසාවට ලක්කෙරී ඇත. ආන්ඩුවට ප්‍රසංසා කිරීම, එහි මානව අයිතීන් පිලිබඳ වාර්තාවට මොනම සම්බන්ධයක්වත් නැත. එය හිමිවන්නේ, ජනවාරයේ මහින්ද රාජපක්ෂ ජනාධිපති ධුරයෙන් පහකිරීමෙන් පසුව ජනාධිපති මෛත්‍රීපාල සිරිසේන හා අගමැති රනිල් වික්‍රමසිංහ රටේ විදේශ පිලිවෙත බිඳිනය වෙතින් වොෂින්ටනය දෙසට තියුණු ලෙස මාරු කිරීමට ගෙන ඇති පියවර වෙනුවෙනි.

අතීත ප්‍රචන්ඩ ක්‍රියාවන්ට පිලියම් යෙදීමේ යාන්ත්‍රණය, යුද අපරාධ සඳහා කිසිවෙකු හෝ වගවීමට නම් කෙරෙන්නේ නම්, ඒ කිහිප දෙනකු පමණක් වීම සහතික වනුවස් සියුම් ලෙස සකසා ඇත. ආන්ඩුව සමග සාකච්ඡා කිරීමෙන් පසුව වොෂින්ටනය, කුමන හෝ පරීක්ෂණයකදී ආන්ඩුවට සැලකිය යුතු පාලනයක් ලැබෙන පරිදි මුල් කෙටුම්පත සංශෝධනය කර ඇත. ජාත්‍යන්තර විනිසුරුවන් ගැන මුලින් කර තිබූ සඳහන අලුත් කෙටුම්පතින් ඉවත්කර ඇති අතර “පොදුරාජ්‍ය මන්ඩලයේ හා ජාත්‍යන්තර විනිසුරු වරුන්ගෙන් හා තවත් නිලධාරීන්ගෙන් සැදුම් ලත් විශේෂ අධිකරණ උපදේශක කාර්යාලය ද ඇතුළු අංග, ශ්‍රී ලංකාවේ අධිකරණ යාන්ත්‍රණය තුලට සහභාගිකර ගැනීමේ වැදගත්කම” ආන්ඩුව පිලිගෙන ඇති බව එය කියා සිටියි.

කරුණු දෙකක් සඳහා ආන්ඩුවට වෙනස්කම් අවශ්‍යව තිබේ: පලමුව යුද අපරාධ චෝදනාවන්ට මුහුණ දීමට සිදු නොවන බව මිලිටරියට සහතික වීම හා දෙවනුව, සිරිසේනගේ ශ්‍රී ලංකා නිදහස් පක්ෂය මෙන්ම වික්‍රමසිංහගේ එක්සත් ජාතික පක්ෂය ද පදනම්ව සිටින සිංහල වර්ගවාදී කොටස් සතුටු කිරීම ය. දෙදෙනාම වගකීමට බැඳී සිටිති. සිරිසේන යුද්ධයේ අවසන් දෙසතිය තුළ රාජපක්ෂ ආන්ඩුවේ වැඩබලන ආරක්ෂක ඇමතිව සිටියේය. වික්‍රමසිංහ 1983 යුද්ධය පටන්ගත් එජාප ආන්ඩුවේ ඇමතිවරයෙක්ව සිටියේය.

යෝජනාවේ අවසන් ආකෘතිය, වික්‍රමසිංහ හා දෙමළ ධනපතියන් නියෝජනය කරන ප්‍රධාන පක්ෂය වන දෙමළ ජාතික සන්ධානය සම්බන්ධවූ තීරයට පිටුපස සිදුවූ කුමන්ත්‍රණයක ප්‍රතිපලයයි. සන්ධේ ටයිම්ස් පත්‍රයට අනුව වික්‍රමසිංහ කොලඹදී බ්‍රිතාන්‍ය මහ කොමසාරිස් ජේම්ස් ඩෝරිස් සමග හමුවක් පැවත්වූ අතර ජනීවාර්ගි සිටි ශ්‍රී ලංකාවේ ඇමරිකානු තානාපති අතුල් කෙෂප් සමග විද්‍යුත් සන්නිවේදන ඔස්සේ සාකච්ඡාවක් පැවැත්වීය. එහිදී ඔහු අලුත් වගන්තිය

යෝජනාවට ඇතුළු කරන මෙන් ඔවුන්ගෙන් ඉල්ලා ඇත. "මෙය සිදුවන විට විචන්චිත එම්. ඒ. සුමන්දිරන් (පක්ෂයේ නායකයෙක්), එක්සත් ජාතීන්ගේ නියෝජ්‍ය ඇමරිකානු නිලධාරියෙක් වන මයිකල් ජේ. සිසන් (හිටපු ශ්‍රී ලංකා තානාපති) හමුවීම සඳහා නිව් යෝර්ක් බලා ගියේය. මෙම අන්තර් ක්‍රියාකාරකම් තුළින් අවසන් යෝජනාව සකස් විය."

යෝජනාව "ජාත්‍යන්තර සම්බන්ධකම්වල වැදගත් සැකසුම් කනුවක්" බව පවසමින් වික්‍රමසිංහ පැහැදිලිවම ඒ පිලිබඳව ප්‍රමෝදයට පත් විය. ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකාවට "තවදුරටත් බලපෑම් වලට (ජාත්‍යන්තර) මුහුණ පෑමට සිදු නොවනු ඇත." මානව අයිතීන් පිලිබඳව "බලපෑම්" එල්ල වූනේ වොෂින්ටනයෙනි. ඒ බිජ්නයෙන් දුරස්ත වන ලෙස රාජපක්ෂට පීඩනය යෙදීමට දැරූ උත්සාහය හමුවේය. යුද්ධයේ අවසන් මාස වන තෙක්ම ඇමරිකාව රාජපක්ෂගේ යුද්ධයට සහාය දුන් අතර මිලිටරියේ අපරාධ නොදුටුවාක් මෙන් සිටියේය.

බලපෑම් කිරීම අසාර්ථක වීමෙන් පසුව ඇමරිකාව වෙනත් පියවරයන්හි පිහිට පැතීය. අවසානයේදී වොෂින්ටනය, ජනවාරි ජනාධිපතිවරනයේදී රාජපක්ෂ පරාජය කිරීමේ තීරයට පිටුපස උපාමාරු යෙදීමෙහි නිරතවූ අතර පසුගිය මහ මැතිවරනයේදී ඔහු අගමැති වශයෙන් යලි බලයට පත් නොවීම සහතික කර ගැනීමට පියවර ගත්තේය. ජාත්‍යන්තර පරීක්ෂනයකට වඩා බොහෝකොටම දේශීය "මානව හිමිකම් පරීක්ෂනයක්" කෙරෙහි වොෂින්ටනයේ සහාය පලවීම වනාහි, ඇමරිකානු ගැති කොලඹ නව ආන්ඩුවට කල ගාස්තුව ගෙවීමකි.

ඇමරිකානු රාජ්‍ය ලේකම් ජෝන් කෙරී ප්‍රකාශ කලේ, යෝජනාව, "ජාත්‍යන්තර ප්‍රජාවේ සහාය හා සම්බන්ධය ඇතිව ශ්‍රී ලාංකිකයින්, විශ්වාසනීය අන්තර්වාර අධිකරන ක්‍රියාවලියක් දෙසට තැබූ වැදගත් පියවරක්" බවය. යථාර්තය නම් එය, සිංහල, දෙමළ හා මුස්ලිම් කම්කරු පීඩිත ජනතාවට එරෙහි කුමන්ත්‍රනයක් වීමයි. යුද්ධයෙන් ප්‍රධානකොටම පීඩාවට පත් වූනේ ඔවුන්ය. එසේම එය, තම අවශ්‍යතාවන්ට ගැලපෙන පරිදි ඇමරිකාව "මානව හිමිකම්" ගසාකන්නේ කෙසේ ද යන්න පිලිබඳ තවත් නිදසුනකි.

19෫෦ දී මර්ට් පත්‍රයට අනුව වික්‍රමසිංහ, පිහිටුවීමට යන අධිකරන යාන්ත්‍රනය ගැන ඒවන විටත් මාධ්‍ය ප්‍රධානීන් දැනුවත් කර ඇත. විශේෂ සිදුවීම් ගැන සොයා බැලීමට ශ්‍රී ලාංකිකයෙක් විශේෂ අධිකරන නියෝජ්‍යයා

ලෙස පත් කරනු ඇත. පොදුරාජ්‍ය මන්ඩලයේ විනිසුරුවන් සම්බන්ධ වන්නේ, ශ්‍රී ලංකාවේ ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරනයේ අනුමැතිය පලවන්නේ නම් පමණි. වික්‍රමසිංහ විශේෂිතව පැවසුවේ, ආන්ඩුව ආරක්ෂක හමුදා සාමාජිකයින් "දඩම්මුන්" කරගන්නේ නැති බවය.

දකුණු අප්‍රිකාවේ සත්‍යය සෙවීම හා සංහිදියා කොමිසමට (ටීආර්සී) අනුකූලවන පරිදි "සත්‍යය සෙවීමේ කමිටුවක් හා සහානුකම්පිත මන්ඩලයක්" පිහිටුවන බව ද අගමැති ඇගවුම් කර ඇත. පරීක්ෂා කිරීම පිනිස විශේෂ අධිකරන නියෝජ්‍යයා විසින් හඳුනාගනු ලබන සිද්ධීන් මෙම කොමිසමට යොමුකරනු ඇත.

අප්‍රිකානු ජාතික කොන්ග්‍රසය (ඒඑන්සී) නායකත්වය දැරූ ආන්ඩුව විසින් 1995දී ටීආර්සීය පිහිටුවනු ලැබුවේ, ඇපාතයිඩ් පාලනය යටතේ සිදුකරන ලද අපරාධ ගැන සොයා බැලීමටය. එහි සැබෑ කර්තව්‍යය වූයේ හැකි සෑම විටෙකම, අතීත අපරාධ වසං කිරීමයි. "සංහිදියාව" යන නාමය යටතේ එමගින් සිදුවූයේ, කිසිවෙකුත් වගවීමට නොබැඳෙන බවට හා පීඩාවට පත්වූ කිසිවෙකුටත් වන්දි ගෙවීමට සිදු නොවන බවට වගබලා ගැනීමය. ටීආර්සීය වනාහි, ඒඑන්සීය හා කලු ජාතික පාලක පන්තිය යටතේ ධනපති පාලනය තහවුරු කිරීමට කැපවූ යාන්ත්‍රනයකි.

ශ්‍රී ලංකාවේදී ටීඑන්ඒ ඉටුකරන්නේ දකුණු අප්‍රිකාවේදී ඒඑන්සීය ඉටුකල ක්‍රියාකලාපයට සමාන භූමිකාවකි. ඔවුන් යෝජනාව හුවා දැක්වූයේ එය, "නාටකාකාර ලෙස අතීතයෙන් බිඳීමක් හා දන්ඩුමුක්තියේ අවසානය ලෙසත්ය." කෙටුම්පත "ගැටුමේදී පීඩාවට පත්වූ සියල්ලන් සතුටු නොකරනු ඇති" නමුත් එය සංහිදියාව "සඳහා සාධනීය ආරම්භක ලක්ෂයක්" වන බව ටීඑන්ඒ සඳහන් කරයි. සංහිදියාව යන්නෙන් ටීඑන්ඒ අදහස් කරන්නේ, දෙමළ ධනපතියන්ගේ අවශ්‍යතාවන්ට සරිලන නව බලය බෙදීමේ ගිවිසුමක් කොලඹ පාලනය සමග ඇතිකර ගැනීමය.

බ්‍රිතාන්‍ය, ඕස්ට්‍රේලියාව, අයර්ලන්තය හා මොන්ටිනීග්‍රෝ ඇතුළු රටවල් ගනනාවක් දැනටමත් යෝජනාවට සිය සහාය දෙන බව ඇගවුම් කර තිබේ. ඉන්දියානු අගමැති නරේන්ද්‍ර මෝඩි හා ජනාධිපති සිරිසේන අතර නිව්යෝර්ක්හිදී පැවති සාකච්ඡාවකින් පසුව ඉන්දියාව ද සිය සහාය පිලිබඳව ඇගවුම් කලේය. යෝජනාව හෙට දිනය තුළ නිල ඡන්දයකින් පවා තොරව සම්මත වන බව පෙනී යයි.